

Seat No. : _____

XQ-109

B.A. Sem. II

April-2013

History – Core – 111

History of Ancient India (From Mauryan Age to 650 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) પ્રશ્ન-1 અને 2ના ઉત્તર 650 થી 700 શબ્દોમાં આપવા.

(2) પ્રશ્ન-3નો ઉત્તર 300 થી 400 શબ્દોમાં આપવા.

(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) પ્રાચીન ભારતનો ઈતિહાસ જાણવા માટેના સાહિત્યિક સાધનો વર્ણવો. 7
અથવા
ભારત પરના સિકંદરના આક્રમણની અસરો તપાસો.
- (બ) સમ્રાટ અશોકની સિદ્ધિઓ વર્ણવો. 7
અથવા
મૌર્ય વહીવટીતંત્રની રૂપરેખા આલેખો.
2. (અ) કનિષ્ક IIની સિદ્ધિઓ વર્ણવો. 7
અથવા
પ્રાચીન ભારતના સાંસ્કૃતિક વિકાસમાં પલ્લવોનો ફાળો આલેખો.
- (બ) ગુપ્તયુગ દરમિયાન સાહિત્ય અને કલાના ક્ષેત્રે થયેલ પ્રગતિનો અહેવાલ આપો. 7
અથવા
સમ્રાટ હર્ષવર્ધનની રાજકીય સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : 16
- (1) સંગમ સાહિત્ય
અથવા
દ્યુ-એન-ત્સાંગ
- (2) બિંબિસાર
અથવા
પુષ્યમિત્રની ધર્મનીતિ
- (3) ગુપ્તકાલીન વહીવટીતંત્ર
અથવા
સાતવાહનોની સ્થાપત્ય કલા
- (4) ચંદ્રગુપ્ત IIની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ
અથવા
ગુપ્તયુગમાં થયેલ વૈજ્ઞાનિક પ્રગતિ

4. એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો :

12

- (1) પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ જાણવા માટે ઉપયોગી થઈ પડેલા ચાર ચીની યાત્રાળુઓના નામ આપો.
- (2) પાટલીપુત્રનો વહીવટ કરતી સમિતિઓના નામ જણાવો.
- (3) મૌર્યયુગના ચાર સમ્રાટોના નામ જણાવો.
- (4) કનિષ્કની રાજધાનીનું નામ શું હતું ? અને તેણે કયો ધર્મ અંગિકાર કર્યો હતો ?
- (5) વાકાટક વંશનો સ્થાપક કોણ હતો ? તેનો શાસનકાળ લખો.
- (6) સમ્રાટ હર્ષવર્ધને લખેલા નાટકોના નામ આપો.

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

5

- (1) કૌટિલ્યે _____ નામક ગ્રંથની રચના કરી.
- (2) મગધ સામ્રાજ્યની રાજધાની _____ હતી.
- (3) પુષ્યમિત્રશુંગે મૌર્ય રાજવી _____ નું ખૂન કરીને પાટલીપુત્રની ગાદી મેળવી.
- (4) વિક્રમાદિત્યના સમયે _____ નામક મહાન સંસ્કૃત કવિ હતો.
- (5) સમ્રાટ હર્ષવર્ધનના ભાઈનું નામ _____ હતું.

(બ) જોડકાં જોડો :

5

અ	બ
(1) હેરોટોડસ	– પુષ્યભૂતિવંશનો રાજા
(2) ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય	– ધર્મમાહામાત્રા
(3) સમ્રાટ અશોક	– વ્યાઘ્ર-પરાક્રમ
(4) સમુદ્રગુપ્ત	– મહાન ઇતિહાસકાર
(5) હર્ષવર્ધન	– મૌર્ય સામ્રાજ્યનો સ્થાપક

(ક) નીચેના વિધાનો ખરાં કે ખોટા તે જણાવો :

4

- (1) મૌર્ય વંશની સ્થાપના પૂર્વ ઉત્તર ભારતમાં 10 મહાજનપદો અને 16 ગણરાજ્યો હતા.
- (2) સમ્રાટ અશોકની પુત્રીનું નામ સંઘમિત્રા હતું.
- (3) સમુદ્રગુપ્તના અવસાન પછી રામગુપ્ત ગાદીએ આવ્યો.
- (4) સમ્રાટ હર્ષવર્ધનની બહેનનું નામ જયશ્રી હતું.

Seat No. : _____

XQ-109

B.A. Sem. II

April-2013

History – Core – 111

History of Ancient India (From Mauryan Age to 650 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer Q. 1 & Q. 2 in **650 to 700** words.
(2) Answer Q. 3 in **300 to 400** words.
(3) Right side figures indicate marks.

1. (a) Describe the literary sources to know the ancient Indian history. **7**

OR

Examine the effects of Alexander's invasion.

- (b) Examine the achievement of Samrat Ashoka. **7**

OR

Give the outline of Maurya Administration.

2. (a) Examine the achievements of Kanishka – II. **7**

OR

Narrate the culture contribution of Pallavas in the history of Ancient India.

- (b) Write the progress of Arts and literature in the age of Gupta. **7**

OR

Evaluate the political achievements of Samrat Harshvardhan.

3. Write short note : **16**

- (1) Sangam literature

OR

Hi-uen-Tsang.

- (2) King Bimbisar

OR

Religious policy of Pushyamitra

(3) Administration of Guptas

OR

Sculptural contribution of Satvahanas

(4) Cultural activities of Chandra Gupta – II

OR

Scientific achievements of the age of Gupta

4. Answer in **one** or **two** sentences : **12**

(1) Name the four Chinese travelers to know the history of Ancient India.

(2) Name the Administrative Committees of Patliputra in Mauryan Age.

(3) Give the names of Kings of Maurya Dynasty.

(4) Write the name of the capital of Kanishka and his religion.

(5) Who was the founder of Vakatakas ? Write his time period.

(6) Write the name of dramas wrote by Harshavardhan.

5. (a) Fill in the blanks : **5**

(1) Kautilya wrote a book named _____.

(2) The capital of Magadh was _____.

(3) Pushyamitra Shung killed Maurya King _____ and captured throne of patliputra.

(4) _____ was a well known Sanskrit poet at the time of Vikramaditya.

(5) Samrat Harshvardhan's brother name was _____.

(b) Match the following : **5**

(1) Herodotes – King of Pushabhuti Dynasty

(2) Chandra Gupta Maurya – Dharmamahamatra

(3) Samrat Ashoka – Vaghara-Parakram

(4) Samudra Gupta – Great Historian

(5) Harshavardhan – Founder of Maurya Dynasty

(c) Write true or false : **4**

(1) Before Maurya Dynasty in North India there were 10 Mahajanpad and 16 Ganarajya.

(2) The daughter's name of King Ashoka was Sangamitra.

(3) When Samudra Gupta died, Ram Gupta be came the King of Patliputra.

(4) The sister's name of Harshavardhan was Jayshree.